

טיוטת חוברת התכנית הכלכלית לשנת 2020 - חוק ההסדרים

משרד האוצר פרסם לאחרונה טיוטה לחוברת התכנית הכלכלית לשנת 2020 - חוק ההסדרים (להלן: "טיוטת חוק ההסדרים"), הכוללת את טיוטת ההחלטות שבכוונתו לקדם במסגרת חוק ההסדרים ותקציב המדינה הקרוב. לנוסח החוברת המלאה [לחצו כאן](#).

טיוטת חוק ההסדרים קובעת הוראות לייעול הליכי הרגולציה במשרד להגנת הסביבה, לרבות הליך מתן ההיתרים הסביבתיים, תוך חיזוק מידת הוודאות לעסקים ושיפור הראייה הסביבתית הכוללת של הרגולטור. הליך זה, כולל את תיקונם של חוק אוויר נקי, תשס"ח-2008 ("חוק אוויר נקי"), חוק החומרים המסוכנים, תשנ"ג-1993 ("חוק החומרים המסוכנים"), חוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, תשמ"ח-1988 ("חוק מניעת זיהום הים") וחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968 ("חוק רישוי עסקים").

היתר סביבתי מאוחד

- במסגרת טיוטה זו, כלל ההיתרים הסביבתיים יאוחדו תחת היתר אחד בלבד, שיינתן על-ידי גורם אחד בלבד (גורם מקצועי בכיר שהינו עובד המשרד שמינה השר), הכולל את כל התנאים הסביבתיים בהם בעל ההיתר נדרש לעמוד, וזאת לתקופה בת עשר שנים. לפיכך, ההיתרים הסביבתיים יינתנו בהתאם למפורט כדלקמן:
  - כאשר נדרש היתר פליטה לאוויר, כלל התנאים הסביבתיים (מכוח חוק החומרים המסוכנים, חוק מניעת זיהום הים והתנאים הסביבתיים ברישיון העסק הניתנים על-ידי המשרד להגנת הסביבה) יינתנו כחלק מהיתר הפליטה.
  - כאשר נדרש היתר רעלים בדרגת A ו-B, כמשמעותם בתקנות החומרים המסוכנים (אמות מידה לקביעת תוקף היתרים), התשס"ג-2003 ("תקנות החומרים המסוכנים"), כלל התנאים הסביבתיים יינתנו במסגרת היתר הרעלים.
  - במידה והעסק אינו נדרש להיתר פליטה או היתר רעלים, התנאים הסביבתיים יוסדרו במסגרת רישיון העסק (כך, גופים המחזיקים בהיתר רעלים בדרגה C, כמשמעותם בתקנות החומרים המסוכנים, יוסדרו באמצעות רישיון העסק, וכשאינם טעוני רישוי - יוסדרו באמצעות תקנות החומרים המסוכנים).
  - תנאים בקשר עם מניעת זיהום הים יכללו כאמור במסגרת היתר הפליטה והיתר הרעלים, זאת, לאחר התייעצות עם הוועדה למתן היתרים לעניין היתר להטלת פסולת או להזרמת שפכים ממקור יבשתי לים.
- בהקשר זה, חשוב להדגיש כי השינויים המתוארים לעיל נוגעים להליך הפרוצדורלי של הוצאת ההיתר המאוחד וכי הסמכויות למתן היתרים ולקביעת התנאים בהם יישארו בהתאם לחוקים הקיימים.
- ההיתר המאוחד יוארך למשך שנה נוספת במידה והוגשה בקשה לחידושו וטרם התקבלה החלטה בעניינה עד למועד פקיעתו. במקרים חריגים אף ניתן יהיה להאריכו בחצי שנה נוספת.
- עוד מוצע להגביל את השינויים שיבוצעו בהיתר לאחר שאושר, כך, שרק התקנות והכללים שהיו בתוקף בעת מתן ההיתר יחולו עליו, למעט במקרים בהם ישנה פגיעה משמעותית בסביבה או בבריאות הציבור או בעת שינוי משמעותי בפעילות בעל ההיתר.

- כמו כן, בטרם מתן היתר חדש או תיקון היתר קיים, הוא יועבר להתייחסותו של מבקש ההיתר. זאת, אף בטיטות היתרי פליטה אשר טעונים פרסום להערות הציבור. בנוסף, נקבע **מנגנון השגה** לפיו יוכל לפעול מבקש ההיתר המאוחד במידה והוא רואה עצמו כנפגע מתנאי ההיתר.
- בנוסף לאמור, מוצע להסדיר **בחוק החומרים המסוכנים** את ההליכים להגשת בקשה להיתר ולשינויו, לקבלת היתר ולוחות זמנים למתן התייחסות המשרד להגנת הסביבה למבקש ההיתר.

שינויים בחוק אוויר נקי

- הגדרת "שינוי הפעלה משמעותי" בחוק תתוקן בדרך אשר תיצור ודאות, ככל הניתן, לבעלי ההיתרים, ובשים לב לאמור בעניין זה בדירקטיבה האירופית. במקרה של שינויים אשר אינם צפויים להוביל לפגיעה משמעותית, בעל ההיתר יידרש למסור הודעה מראש בלבד, ללא צורך באישור.
- תיקון התוספת השלישית לחוק, כך שיידרש היתר פליטה רק עבור המתקנים והפעילויות **שעומדים בפועל** בהספק, כושר הייצור או בערכים ובכמויות הקבועים בה (להבדיל מכושר ייצור או כמויות וערכים מרביים), זאת, כל עוד המשרד להגנת הסביבה ישתכנע כי קיימים הסדרים שימנעו חריגה בפועל מהערכים המחייבים.
- הפחתת העיצומים הכספיים הקבועים בסעיף 53 לחוק ב-50%.
- תיקון הגדרת "**הטכניקה המיטבית הזמינה**" - טכניקה שהיא מבין הטכניקות האפקטיביות והמתקדמות ביותר הניתנות ליישום מעשי והמקובלות כבסיס לקביעת ערכי פליטה, והמיועדת למניעה ולצמצום של זיהום אוויר. בעל ההיתר יוכל לציין בבקשה להיתר את הטכניקה שבכוונתו ליישם ואת ערך הפליטה המשווה לה. הממונה יהיה רשאי לדרוש טכניקה אחרת רק כאשר העסק פועל באזור שהוכרז על-ידי השר להגנת הסביבה כנפגע זיהום אוויר או שהטכניקה המבוקשת תוביל לחריגה מערכי איכות האוויר הקבועים בסעיף 6 לחוק.

שינויים בחוק רישוי עסקים

- על מנת לספק וודאות ולהימנע מהחלטות שאינן תואמות את מדיניות הממשלה על ידי נותני האישור, מוצע כי רישיון עסק יותנה בתנאים שייקבעו על-ידי המחוקק או לפי מדיניות ממשלתית בלבד.
- יחד עם זאת, נקבעו חריגים לכלל זה וביניהם תנאים ברישיון עסק בעל מאפיינים ייחודיים המחייבים קביעת תנאי ספציפי עבורו; תנאים המקלים על העסק; מקרים המפורטים כיום בסעיפים 7(א1)-7(א3) לחוק, וזאת לתקופה מוגבלת.
- תקבע תקופת היערכות להשלמת הליכי חקיקת משנה. עם זאת, גם במסגרת תקופה זו, הרישיון יותנה רק בתנאים שנקבעו לאותו סוג עסק בעבר או בתנאים דומים להם, ולא בתנאים חדשים שאינם מכוח חקיקה או תקנות.
- עוד נקבעו המועדים הסופיים לפרסום המפרטים האחידים של עסקים טעוני אישור. מפרטים שלא יפורסמו עד למועדים האמורים על-ידי נותני האישור, יקבעו ויפורסמו על-ידי "וועדה המייעצת לאסדרה" ("הוועדה") כהגדרתה בחוק.
- הוועדה תבצע בקרה למפרטים האחידים ובקרה מדגמית לרישיונות העסק, כדי לוודא שהתנאים בהם ניתנו בהתאם למדיניות הקבועה בחקיקה ובאפשרות הוועדה להורות על ביצוע תיקונים במפרט אחיד ולפנות לנותן האישור או לגורם מוסמך ארצי לקבלת נימוקים בדבר תנאים ברישיון.
- הממשלה תוכל להגדיר עסקים כבעלי חשיבות לאומית, בהם מנהל היחידה לרישוי מפעלים ביטחוניים (לפי סעיף 29'ב לחוק) ישמש כרשות הרישוי במקום הרשות המקומית.

אנו מזמינות אתכם לפנות אלינו לפרטים נוספים ולשאלות בדבר השינויים האמורים.

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד עידית רייטר, ראש מחלקת דיני סביבה וקיימות, בדוא"ל: idit.reiter@goldfarb.com ו/או בטלפון 03-7101666.